

CE

Oplossingen voor
milieu, economie
en technologie

Aanpak van dieselmotoremissies

Welke instrumenten of beleidsinvloeshoeken leveren de meest (kosten)effectieve resultaten?

Symposium NVVA, 28 april 2005

Kiek Singels, CE (Delft)

Presentatie

- Resultaten Stand der techniek onderzoek
- Rol arbeidshygiënisten
- Synergie met aanpalende beleidsterreinen
- Case: roetfilters
- Conclusies & Aanbevelingen

Doel stand der techniek onderzoek

- Stand der techniek in beeld brengen voor de vervangings- en beheersmaatregelen met betrekking tot blootstelling aan dieselmotoremissies (DME).
- Werkgevers in staat stellen om te bepalen wanneer technisch gezien tot vervanging kan worden overgegaan dan wel met beheersmaatregelen getracht moet worden de blootstelling te reduceren.
- Handvat voor het uitvoerings- en handhavingsbeleid van de Arbeidsinspectie.

Stand der techniek

- Vervangingsmaatregelen.
- Beheersmaatregelen.

Huisvuilinzameling
Havenactiviteiten
Bouwwerkzaamheden
(asfalteerders)
Garagewerkzaamheden

Vervangingsmaatregelen – beleid:

- Werkgevers zijn verplicht om – voor zover als mogelijk - maatregelen te treffen om de blootstelling aan kankerverwekkende stoffen te voorkomen. In de regelgeving staat daarbij vervanging van de kankerverwekkende stof voorop.

Vervangingsmaatregelen

- Het inzetten van **alternatieve brandstoffen** voor mobiele bronnen:
  - o elektrische heftrucks ;
  - o aardgas ;
  - o LPG.
- Zogenaamde **elektrisch verrijdbare bruggen en de rolschaatsen** (in garages).

Beheersmaatregelen – beleid:

Indien vervanging technisch gezien niet uitvoerbaar is, dienen op basis van artikel 4.18 van het Arbeidsbesluit beheersmaatregelen genomen te worden volgens de arbeidshygiënische strategie. In volgorde van prioriteit betreft dit - samengevat - de volgende categorieën:

- productie en het gebruik in een gesloten systeem;
- plaatselijke luchtafvoer (afzuiging) en/of algemene ventilatie;
- scheiden van mens en bron;
- persoonlijke beschermings middelen.

Beheersmaatregelen

cat. I

Verbeteren van de kwaliteit
van de dieselbrandstof:

- Biodieselolie
- Aromaten-vrije diesel
- Aromaten-arme diesel.

cat. II

Algemene ventilatie
Gerichte (punt) afzuiging
Overdrukfiltersystemen

cat. III

Roetfilter
Opsteekfilter

Maatregelen die tot doel
hebben de werknemers
korter, minder vaak, of van
een grotere afstand bloot te
stellen aan DME.

cat. IV

Ter beschikking stellen
van persoonlijke
beschermingsmiddelen.

Algemene conclusies

- Er zijn relatief weinig vervangingsmaatregelen beschikbaar in de onderzochte sectoren.
- Beschikbaarheid vervangingsmaatregel 'alternatieve brandstoffen' sterk afhankelijk van brandstoffenbeleid en praktische randvoorwaarden.
- Metingen tonen aan dat beheersmaatregelen het gezondheidsrisico aanzienlijk kunnen beperken. Effectiviteit beheersmaatregelen is echter mede afhankelijk van diverse omgevingsfactoren.
- Categorie III maatregelen waarschijnlijk breedst toepasbaar

Aanvullende discussie

- Rol arbeidshygiënisten
- Synergie tussen beleidsterreinen

Rol arbeidshygiënisten

- Toepassen arbeidshygiënische strategie & advies over maatregelen
- Wat betekent: “zo laag mogelijk”, “nuchter omgaan met risico’s”, “beschikbaarheid”, “ter plaatse toepasbaarheid”, “doel of middel”?
- Hoe kan arbeidshygiënist in bedrijf bepalen wat het meest effectief is?
- Welke kennis moeten arbeidshygiënist daarvoor in huis hebben?

Actualiteit

- 'Vuil verkeer'
- 'Fijn stof dringt bouwplannen binnen'
- 'Roep om aanpak vervuiling steeds luider'
- 'Maatregelen volstrekt onvoldoende'
- 'Kamer eist maatregelen dieselauto's'

Kansen voor synergie in beleid?

Waar zitten de aangrijpingspunten om vanuit de verschillende invalshoeken en beleid een versterkt effect op de doelstellingen voor luchtkwaliteit en gezondheid te realiseren?

- Kankerverwekkende stoffenbeleid,
- Emissies- en bronbeleid
- Luchtkwaliteit
- Bedrijvenbeleid en RO-beleid
- Verkeersbeleid
- Energie- en brandstoffenbeleid

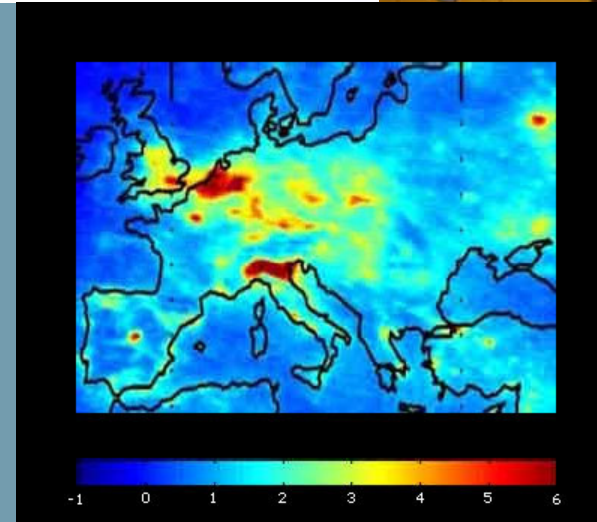
Verschillen in beleidsstrategieën

- Doelgroepen van beleid
- Aangrijpingspunten & strategie
- Normen en grenswaarden
- Schaalniveau
- Beoogde effecten
- Rol stand der techniek – type maatregelen
- Kosteneffectiviteit bij keuze maatregelen

Voorbeeld: roetfilters

Foto's: Pyroban.com & 'Hot spots in Europa'. Bron: ESA- Universitat Heidelberg

Conclusies en aanbevelingen

- Overleg tussen verschillende ministeries is zinnig
- Effectieve beleidspakketten
- Waar nodig loslaten van de eigen beleidsstrategie
- Introductie van 'maatschappelijke kosten-effectiviteit' & kosten eerlijk verdelen
- Arbeidshygiënisten als aanjagers van de grensoverschrijdende discussie

Benieuwd naar uw reactie!

Vragen of suggesties?

CE

Oplossingen voor
milieu, economie
en technologie

www.ce.nl

www.iras.uu.nl

